

Kursanalys för läkarprogrammet på KI

Kurskod 2LK100	Kurstitel Hälsa i samhälle och miljö	Högskolepoäng 12
Termin (vt/ht-år) Vt-2020	Tidsperiod för kursens genomförande 2020-01-20 – 2020-03-12	
Kursansvarig Karin Leander	Examinator (om annan än kursansvarig)	
Momentansvariga lärare Kursen är inte formellt momentindelad, men följande lärare företräder olika ämnesområden: Henrik Druid, Rättsmedicin Lena Hillert, bitr kursansvarig, Arbets- och miljömedicin Charlotte Leandersson, Primärvård Knut Lönnroth, Socialmedicin Mini Ruiz, Professionell utveckling Johan von Schreeb, Katastrofmedicin	Kursadministratör (namn och e-postadress) Kamilla Sagrelius Kamilla.Sagrelius@ki.se	
Kursansvarig institution och GUA (namn och e-postadress) Institutet för Miljömedicin (IMM). Johanna Zilliacus Johanna.Zilliacus@ki.se		
Svarsfrekvens obligatorisk kursvärdering 43,2 procent		
Metoder för studentinflytande (utöver avslutande obligatorisk kursvärdering) Två kursråd hölls under kursperioden där två representanter för kursens studenter deltog och gav mycket värdefull återkoppling till kursledningen. Kursledningen tog också tacksamt emot återkoppling från studenter via email samt personligen i samband med undervisningstillfälle. Som komplement till kursvärderingen utförde PV en separat enkät för utvärdering. Planeringsarbetet för "Paneldebatt", arrangerad ihop med Kandidat- och Underläkarföreningen, drivs av studenter som tidigare gått HSM-kursen.		
Kursanalysen och kursvärderingen har publicerats på kurswebben följande datum: 2020-04-14		

Kortfattad sammanfattning av genomförda förändringar sedan f.g. kurstillfälle

Dvs. uppföljning av f.g. termins aktivitetsplan för kursutveckling.

På kurswebben gjordes vissa förtydliganden. Dock kvarstår visst behov av ytterligare översyn och förtydliganden.

Upplägget för det obligatoriska seminariet sjukskrivning ändrades så att studenterna nu fick möjlighet att diskutera i mindre grupper med handledare, och därmed vara mer aktiva. Före seminariet föreläste, precis som tidigare, representanter från Försäkringskassan. Precis som vid tidigare kursomgångar skulle studenterna även utföra en obligatorisk individuell inlämningsuppgift bestående av ett sjukintyg som ska fyllas i.

Avseende företagshälsovårdsbesöken engagerades för denna kursomgång fler företagshälsores än tidigare för att möjliggöra mindre studentgrupper.

”Paneldebatten” ägde rum på schemalagd tid (dag 2 på eftermiddagen). Ämnet som debatterades var ”Sjukvården – vart är vi på väg?” En av deltagarna i panelen, Anna Nergårdh, utsedd av regeringen att leda en utredning med uppdrag att föreslå hur en omstrukturering av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet ska genomföras, gav tidigare samma dag en föreläsning om samordnad utveckling för god och nära vård. Kopplingen till kursens lärandemål om hälso- och sjukvårdens organisation, ekonomi och styrning tydliggjordes.

PU-dagarnas schema gjordes mer ”luftigt” och fler web-moduler introducerades. Undervisningen ineffattade fler diskussioner i små grupper än tidigare och många aktuella exempel från hälso- och sjukvården berördes i diskussionerna, vars innehåll alltid sammanfattades i storgrupp.

Mot slutet av kursen genomfördes en anpassning till Covid-19-pandemin; den skriftliga salstentamen ställdes in till förmån för en skriftlig tentamen att skriva individuellt på valfri plats under ursprungligt schemalagd tid för tentamen. Tentamen var utformad som kursens gängse skriftliga tentamen men till skillnad från tidigare hade nu studenterna tillgång till litteratur, internet och anteckningar. Detta togs i beaktning vid fastställande av godkänt-gränsen.

Kursansvarigs reflektioner kring kursens genomförande och resultat

Kortfattad sammanfattning av studenters värderingar och kursansvarigs egna reflektioner

Resultatet från kursvärderingen indikerar att kursen generellt sett värderades relativt högt av studenterna. En tydlig tendens till att vårterminens kursomgångar blir högre värderade av studenterna än höstterminens har tidigare noterats, och denna kurs följer detta mönster. Men även i förhållande till förra vårterminens kursomgång indikerar svaren på vissa av de centrala frågorna att vissa aspekter av kursen kan ha förbättrats. Exempelvis var andelen studenter som svarat att man i hög grad eller mycket hög grad ansett sig få användbar återkoppling 53%, medan den andelen VT19 och VT18 var 32% och 46%.

Resultatet från examinationerna visar att lärandemålen generellt sett mycket tillfredsställande uppnått. Flera studenter kommenterade i efterhand att den skriftliga tentamen bidrog mer till deras lärande än vad en salstentamen utan tillgång till olika källor för information hade gjort.

Det ändrade upplägget för seminariet Sjukskrivning fungerade bra; diskussionerna i smågrupper var intensiva och närvaron vid föreläsningarna på samma tema som föregick seminariet var relativt hög. En extra fråga lades till i kursvärderingen där studenterna ombads ange i vilken utsträckning seminariet inklusive förberedelserna bidragit till deras lärande om sjukskrivning. Drygt 70% av de som svarade på enkäten ansåg att seminariet i hög grad eller mycket hög grad bidragit till deras lärande och kommer att underlätta deras framtida arbete med sjukskrivning. En student skrev i kommentarsfältet: ”Jag har sjukskrivit patienter tidigare, som vikarierande underläkare. Det var dock först efter detta seminarium som jag verkligen förstår helheten.” Denna återkoppling upplevde lärarna var glädjande eftersom ambitionen är att detta seminarium på ett strukturerat sätt ska belysa sjukskrivningar ur olika perspektiv: samhällsperspektivet, försäkringskassans, företagshälsovårdens och rehabiliteringsmedicinens.

Förändringarna av upplägget för PU-veckan tycks ha varit gynnsamma för studenternas lärande; av de som svarade på kursvärderingen ansåg 67% att PU-veckan i hög eller mycket hög grad bidragit till att

de uppfyllt kursens lärandemål. Detta ska jämföras med 38% vid kurstillfället förra vårterminen och 25% vid kurstillfället i höstas.

Undervisningen inom PV var också mycket uppskattad av studenterna; 77% av de som svarade på kursvärderingen ansåg att den i hög grad eller mycket hög grad bidragit till deras lärande. Ett par studenter framhöll i kommentarsfältet att upplägget med campusdagar var särskilt bra och pedagogiskt.

Vid seminariet om dödsfall, vilket inkluderar likvisning, uppstod vid detta kurstillfälle tyvärr obehag hos några studenter vilket framför allt var kopplat till en osäkerhet kring identitet på de obducerade man stod i begrepp att bli visad. Det fanns oro för att det skulle vara en nära vän eller anhörig. Några studenter uttryckte att de generellt sett hade velat känna sig mer förberedda på vad denna lärandeaktivitet skulle innefatta.

Under denna kurs, precis som vid tidigare kursomgångar, fanns en relativt hög stressnivå hos studenterna relaterad till konkurrerande aktiviteter viktiga för studenterna såsom förberedelser för integrerad sluttentamen, AT-intervjuer samt fadderskap vid kollo. Detta beaktades bl.a. genom flexibilitet avseende möjligheter till reststillfällen. Mot slutet av kursen fanns också hos många en tilltagande stress och oro över Covid-19-pandemin. Information om KI:s riktlinjer och löpande uppdateringar av dessa gick ut till studenterna via anslag på kurswebben. För att minska risk för smittspridning togs beslutet om tentamensskrivning på distans vilket stillade viss del av oron.

Kursens styrkor

Kursen har ett brett innehåll och genom att integrera olika ämnesområden, såsom socialmedicin, hälsoekonomi, arbets- och miljömedicin, katastrofmedicin, rättsmedicin och juridik ger den förutsättningar för djuplärande inom samhällsperspektiv av medicin relevant för den blivande läkaren. Ett flertal studenter uttrycker i kursvärderingen uppskattning framför allt av seminarierna, lärarnas pedagogiska kompetens och engagemang, samt kursinnehållet vilket man upplevde var relevant och intressant. Här följer ett axplock av citat kring kursens styrkor relaterat till kursinnehåll: ”att den är bred och bidrar med perspektiv inom hälso- och sjukvård som i vanliga fall inte lyfts fram”, ”många ämnen man behöver kunna som blivande doktor”, ”den har fyllt många kunskapsluckor för mig”, ”nu känner jag mig verkligen mer rustad för att börja min läkarkarriär”, ”Bra med fokus på läkarens roll i samhället. Det är ofta komplexa frågeställningar som kommer upp och det kan vara svårt att finna entydiga svar på olika problem, men det är viktigt att det får vara så ibland. Vår utbildning präglas ganska mycket av linjärt tänkande och det är lätt att en mer problematiserande diskussion kommer i skymundan”.

Kursens design innefattar olika typer av lärandeaktiviteter, individuellt och i grupp, och är därmed anpassad till att studenter har olika lärandestilar. De varierade lärandeaktiviteterna bör också ge förutsättningar för lärande på olika plan, exempelvis att genom diskussion lära av varandras och lärarnas erfarenheter, och genom reflektion lära av sina egna erfarenheter. Genom utnyttjande av e-baserat lärande får studenterna viss flexibilitet beträffande tidpunkt och plats för sina studier.

Kursens innehåll omfattar ett flertal av de nationella målen för läkarexamen. Forskningsanknytningen i kursinnehåll och bland lärare är hög. Utbildningsadministratörerna är kompetenta och tillgängliga.

Kursens svagheter

Kursens breda innehåll och många olika typer av lärandeaktiviteter innebär en utmaning avseende utformande av en tydlig kurswebb. Den mall som utarbetats av studenter från läkarprogrammet i samband med införande av Canvas används, precis som man gör på tidigare kurser. Detta gör att studenter borde känna igen sig i den grundläggande strukturen. Flera studenter upplevde dock svårigheter att navigera på kurswebben och har kommit med konkreta förslag till förbättringar vilka ska beaktas. Förslag har också inkommit om en mer omfattande muntlig genomgång kring var man hittar olika typer av information, quiz, onlineföreläsningar etc. Flera studenter blandar samman vad som hör till IST och HSM. En del blandar också samman PU:s reflektionsuppgift med HSM-kursen.

Studenternas nivå av lärande i samband med besök vid arbetsplatser och företagshälsor var precis som vid tidigare kurstillfällen varierande. Trots genomgång av planerat innehåll med lärarna, läkarna och arbetsgivarna som tar emot studenterna är det svårt att få besökens innehåll homogena. Detta beror främst på att verksamheten för olika företagshälsor ser olika ut. Att studenterna har varierande nivå av förkunskaper och erfarenheter från arbetslivet innebär också en utmaning vad gäller att få dessa besök lika lärorika och intressanta för alla.

Kursens upplägg med många seminarier samt individuella återkopplingar på skriftliga inlämningar kräver stor tillgång på kompetenta lärare. Detta är inte en svaghet i dagsläget, utan snarare en sårbarhet som skulle kunna utvecklas till en svaghet, i det fall förutsättningarna för att engagera bra lärare förändras.

Kursansvarigs slutsatser och förslag till förändringar

Aktivitetsplan för kursutveckling			
Utvecklingsområde:			
Aktivitet(er)		Ansvarig	Tidsplan
1	Fortsatt arbete med kurswebben inklusive hur strimmorna presenteras, så att kursens helhet framträder tydligare.	Karin Leander, Mini Ruiz, Charlotte Leandersson, Kamilla Sagrelius	HT20
2	Skapa en tydligare introduktion till seminariet dödsfall/likvisning. Undersök även möjligheter till en frågestund/tillfälle för allmänna reflektioner direkt efter seminariet.	Karin Leander och Henrik Druid	HT20
3	Fortsatt arbete för att åstadkomma högre kvalitet på vissa av studiebesöken på arbetsplatser och företagshälsor.	Lena Hillert och Karin Leander	HT20
4	Fortsatt arbete med att öka integrering av de olika ämnesområdena som undervisas på kursen.	Karin Leander i samarbete med övriga lärare.	HT20
5	Fortsatt arbete med att skapa progression i lärande – en tydligare och medveten anknytning till vad studenter lärt sig tidigare under programmet. Bland annat behövs en anpassning till innehållet i de studentvalda akutuårdskurserna	Karin Leander i samarbete med övriga lärare.	HT20
6	Fortsatt arbete med att skapa fler e-baserade lärandeaktiviteter för att främja flexibilitet för studenterna i sin planering av studier. Även för att	Karin Leander i samarbete med övriga lärare.	HT20

	ha beredskap för fortsatt behov att förebygga smittspridning.		
7	Revidera kursens lärandemål så att fler av de nationella målen, inklusive nya mål, för läkarutbildningen på ett mer tydligt vis omfattas, till exempel lärande kring digitalisering inom vården.	Karin Leander i samarbete med övriga lärare	HT21